


Jan Dzieńkowski



| | |
|-----------------------|---|
| Rank | Por.naw./OSL Dęblin/ |
| Date of birth | 1917-04-25 |
| Date of death | 1947-06-19 |
| Cemetery | Dęblin, 15 Pułku Piechoty Wilków, Cmentarz Komunalny Wsp. 51.5506716835502, 21.846227645874 |
| Grave | Sektor III |
| Photo of grave |  |
| Country | Polska |
| Period | Okres powojenny |

Source

Własne: "Księga lotników polskich" Zbiorowa.
Zdj. Wiesław Grudniak.
"Absolwenci Szkoły >Orląt<" J. Pawlak

Dzieńkowski Jan był przedwojennym podchorążym ostatniego rocznika. Do SPL w Dęblinie wstąpił w 1938 roku. Po Wojnie Obronnej 1939 r. pozostał w kraju i działał w konspiracji. Po wojnie zgłosił się do lotnictwa i otrzymał przydział do

OSL jako instruktor. Zginął w rejonie Turzańska wykonując lot na rozpoznanie band UPA po ostrzelaniu Po-2 z broni maszynowej.

"BIOGRAFIE LOTNIKÓW POLEGŁYCH, ZAMORDOWANYCH I ZMARŁYCH A POCHOWANYCH NA CMENTARZU WOJSKOWYM W DĘBLINIE" Andrzej Majewski.

Jan DZIENKOWSKI syn Konstantego

(25.04.1917 ? 19.06.1947). Urodził się w rodzinie chłopskiej 25 kwietnia 1917 roku w miejscowości Krzywki ? Piaski w powiecie mławskim, z ojca Konstantego i matki Zofii.

Po ukończeniu w 1932 roku szkoły powszechnej w Mostowie rozpoczął naukę w gimnazjum humanistycznym w Mławie, które ukończył 20 czerwca 1937r. Od najmłodszych lat intrygowało go lotnictwo. Chcąc spełnić swoje marzenia, w lipcu i sierpniu 1937r. kończy kurs podstawowego pilotażu szybowcowego w Szkole Szybowcowej w USTIANOWEJ.

Od 30 września 1937 r. do 1 stycznia 1938r. jest słuchaczem Dywizyjnego Kursu Piechoty przy 71 pułku piechoty w Zambrowie i z tym dniem staje się słuchaczem Kursu Obserwatorów w Szkole Podchorążych Lotnictwa w Dęblinie.

Za dobre i bardzo dobre

wyniki szkoleniowe uzyskane w Szkole Podchorążych Lotnictwa w dniu 3 maja 1938r. jest awansowany do stopnia starszy strzelec, a 20 września 1938r. do stopnia kapral podchorąży.

Wybuch II wojny światowej nie pozwolił mu dokończyć szkolenia i podjęcia walki z wrogiem w powietrzu. 26. września 1939 r. wraca na rodzinną ziemię mławską gdzie od marca 1940 r. jest kierownikiem filii mleczarskiej w Szreńsku oraz żołnierzem oddziału

Armii Krajowej.

Po wyzwoleniu kraju na własną prośbę powołany do służby wojskowej. 22 października 1945 r. zostaje skierowany do Samodzielnego Szkolno ? Treningowego Mieszanego Pułku Lotniczego na kurs obserwatorów. Kurs ten ukończył 3 grudnia 1945r. i z dniem 7 grudnia skierowany zostaje do OSL w Dęblinie na stanowisko nawigatora klucza lotniczego. Uchwała KRN Nr 93 z 11.10.1946 za uzyskane zasługi i wzorową służbę z dnia 12.10.1946r.

Gdy 28 marca 1947r. od kul bandytów UPA z "Krynia" zginął gen. broni Karol Świerczewski, powołano Grupę Operacyjną "Wisła" pod dowództwem gen. Stefana Mossora. Do walki z nacjonalistycznym ukraińskim podziemiem, w jej składzie znalazł się również

klucz samolotów Po-2 ze szkoły dęblińskiej pod dowództwem por. pil. Dionizego Maciążka. Nawigatorem jednej z załóg był por. Jan Dzieńkowski.

W dniu 19 czerwca 1947r. por.nawigacji J. Dzieńkowski w załodze z chor. pil. Bronisławem Świątkowskim otrzymał zadanie rozpoznania miejsc pobytu bandy "BURŁAKI" oraz resztek band "KRYLACZA" i "LISTĘWSKI". Lot wykonywano w trójkącie: BALIGRÓD - JABŁONKA - RZEPEDŹ. Ponieważ przeprowadzenie obserwacji w mocno zalesionym terenie było bardzo trudne, samolot zniżył lot do bardzo

małej wysokości. Gdy por. Dzieńkowski w rejonie przełęcz TURZAŃSKA zauważył bandę, ta trzykrotnie ostrzelała samolot, a jedna z kul ugodziła śmiertelnie por. Dzieńkowskiego w czoło.

Przewieziony na lotnisko JASIONKA pod Rzeszowem por. Dzieńkowski, żegnany przez dowódcę GO "WISŁA" - gen. Stefana Mossora i szefa sztabu GO - płk Chylińskiego udał się samolotem Li-2 w ostatni swój lot do Dębłina. Tu zwłoki bohatera wystawiono

w sali kasyna oficerskiego, a 21 czerwca tegoż roku odbył się uroczysty

pogrzeb z udziałem dowódcy lotnictwa - gen. bryg. Aleksandra Romeyki oraz licznej rzeszy kadry, podchorążych i miejscowego społeczeństwa. Dekorując trumnę por. Dzieńkowskiego Krzyżem Grunwaldu III klasy, dowódca lotnictwa powiedział: "Oddajmy dzisiaj ostatnią przysługę poległemu w walce z wrogiem Polski por. Dzieńkowskiemu. Padł on w walce z ukraińskimi faszystami.

Zginął z ręki zbrodniarzy, tych samych, którzy zamordowali gen. broni Karola Świerczewskiego. Składam hołd poległym, w imieniu ministra Obrony Narodowej i swoim własnym. W uznaniu Jego zasług i wierności dla demokracji polskiej, za którą oddał swe młode życie, dekoruję Jego trumnę w imieniu Marszałka Polski - Krzyżem Grunwaldu III klasy".

Pochowany został na cmentarzu wojskowym w Dęblinie, grób Nr 618.

Jego imię nosi najstarsza jednostka WOSL ? Jednostka Wojskowa 3413.

Na ostatniej opinii służby wojskowej dopisek: "SPECJALNA KOMISJA PERSONALNA NACZELNE DOWÓDZTWO por. Dzieńkowski Jan

Obserwator Oddziału Lotniczego OSL - ANTYDEMOKRATYCZNE NASTAWIENIE".